

nemført i den Skikkelse, hvori det vedtoges af dette Ting.

P. Christensen: Jeg har kun et Par ganske korte Bemærkninger at gøre, idet jeg i øvrigt ganske kan henholde mig til, hvad der blev udtalt af den ærede Ordfører. Naar jeg imidlertid vil knytte et Par ganske korte Bemærkninger til Lovforslaget, da det — forhaabentlig tør jeg maaske sige — for sidste Gang behandles i dette Ting, er det nærmest i Anledning af Udvalgets Vædringsforslag Nr. 7, som gaar ud paa at forhøje det Minimum af 2 Tdr. Land, som blev vedtaget her ved anden Behandling, til $2\frac{1}{2}$ Td. Land. Jeg anser dette Vædringsforslag, som jeg ved, der er Enighed om fra alle Sider, for en meget væsentlig Forbedring af Lovforslaget og vil derfor anbefale det til det høje Ting. Jeg tror ogsaa, at hvis den smukke Tale, der fra alle Sider har været ført, skal bethyde noget, og hvis det Standpunkt, der fra alle Sider har været Enighed om, skal hævdes, nemlig at det, man vil tilvejebringe ved denne Lov, er Husmandsbrug, hvorpaa der som Minimum i Almindelighed skal kunne holdes et Par Røer, er denne Vædring nødvendig. Jeg tror ikke, at man med Rette vil kunne forlange, at disse fattige Landarbejdere, paa hvis Uddannelse der ikke er kostet synderlig store Summer, og som komme i Besiddelse af disse Jordlodder paa de Betingelser, Lovforslaget her forudsætter, med en årlig Afgift af 30—50 Kr. pr. Tønde Land, skulle være i Besiddelse af saa megen Dygtighed og Duellighed, at de under de givne Forudsætninger skulle kunne holde en Koppaa noget under 1 Tønde Land. Naar de blot saa 2 Tønder Land, vil der dog gaa noget fra til Byggeplads og Have, saa det, de komme til at drive som Algermark, maa blive noget under 2 Tdr. Land, og paa det hævder jeg for mit Vedkommende, har man ikke Ret til at forlange, at disse fattige Landarbejdere skulle være i Stand til at holde 2 Røer. Naar imidlertid dette Vædringsforslag bliver vedtaget, er Muligheden for, at dette kan ske øget; derfor vil jeg paa det bedste anbefale dette Vædringsforslag til det høje Ting og haaber, at det nu, da der er Enighed derom fra alle Sider, vil blive vedtaget. Om de øvrige af Udvalget stillede Vædringsforslag finder jeg ingen Anledning til at udtale mig. Jeg kan henholde mig til, hvad der er sagt af den ærede Ordfører. Derimod er der stillet et Vædringsforslag af den højtærede Minister. Jeg skal ikke udtale mig nærmere om det — det vil den højtærede Minister jo selv gøre

— men jeg vil dog tilraade Folketinget at holde paa det Standpunkt, som det indtog ved anden Behandling, idet jeg ikke kan erkende det nødvendigt at udstemme Ekspropriationsbestemmelsen af Lovforslaget, men tværtimod vedblivende maa hævde, ligesom ved anden Behandling, at denne Bestemmelse kan være overordentlig nødvendig i mange Egne af Landet, navnlig hvor Fæstevæsenet er udbredt. Jeg maa ogsaa hævde, hvad jeg allerede tidligere har paavist, at Folketinget gentagne Gange tidligere har taget Standpunkt i dette Spørgsmaal, og erkendt at et Spørgsmaal af denne Natur, om Tilvejebringelse af Jord til Landarbejdere, er en Samfundsopgave, hvor der forlangende, som Grundloven forudsætter, er et Fyldest; det er anerkendt for at være et Samfundsspørgsmaal af saa stor Betydning, at man nok her kan ekspropriere ifølge Grundloven. — Ved anden Behandling var der, som ærede Medlemmer maaske erindre, af et Mindretal stillet et Vædringsforslag, som gik ud paa, at disse Husmænd skulde have Lov til at erhverve Jord ved Siden af dette Husmandsbrug og at Administrationen ikke skulde kunne hindre, at man drev anden Jord sammen med saadanne Husmandsbrug. Efter nærmere at have konference med den højtærede Minister, have vi ikke fundet Anledning til at optage dette Vædringsforslag paa ny til tredje Behandling; jeg føler mig efter Ministerens uviljelige Stilling overbevist om, at der ikke fra Administrationens Side vil blive lagt Hindringer i Vejen for, at disse Husmænd kunne faa Lov til at drive anden Jord sammen med deres Husmandsbrug, hvis de paa Grund af deres Tid og Dygtighed o. s. v. blive satte i Stand til at erhverve sig mere end det, som de oprindeligt ere komne i Besiddelse af. Jeg skal altsaa til Slutning anbefale det høje Ting at stemme for samtlige Udvalgets Vædringsforslag, men at stemme imod det Vædringsforslag, der er stillet af den højtærede Minister.

Scharling: Jeg har hidtil ikke taget Ordet om de i denne Samling forelagte Landholove, uagtet jeg har haft adskillige Betæneligheder ved dem. Jeg har nemlig ment, at under de vanskelige Forhold, hvorunder vort Landbrug for Tiden er stillet, kunde det ikke nytte at være altfor kritisk og betænelig over for Forslag, som vare fremkomne for at tilvejebringe en Bedring. Jeg er ganske vist ikke saa lidt i Tvivl om, at det foreliggende Forslag vil vise sig at bringe Landbruget som saadant nogen Bedring; men den Omstændighed, at man tvivler